

DLEDU717 - Ανάπτυξη και αξιολόγηση προγραμμάτων σπουδών στην Εικαστική Αγωγή

Τίτλος Μαθήματος	Ανάπτυξη και αξιολόγηση προγραμμάτων σπουδών στην Εικαστική Παιδεία				
Κωδικός Μαθήματος	DLEDU717				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο	Μάστερ				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο ή 2 ^ο χρόνο / 1 ^ο ή 2 ^ο ή 3 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκουσας	Βικτωρία Παύλου				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα		Εργαστήρια / εβδομάδα	
Στόχοι Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες εις βάθος γνώση σύγχρονων θεωριών και μεθοδολογιών που σχετίζονται με την εικαστική παιδεία και να αναπτύξουν περαιτέρω την επαγγελματική τους ταυτότητα σε σχέση με τις εικαστικές τέχνες. Τα σύγχρονα ζητήματα στην εκπαίδευση και στην κοινωνία γενικά δημιουργούν προκλήσεις για τη διδασκαλία-μάθηση στον 21ο αιώνα. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα κληθούν να επανεξετάσουν το πρόγραμμα σπουδών στις εικαστικές τέχνες μελετώντας την επίδραση διαφόρων ζητημάτων/ θεωριών / κινημάτων, όπως η μεταμοντέρνα θεωρία, η θεωρία του οπτικού πολιτισμού, η κοινωνική εμπλεκόμενη τέχνη, οι νέες τεχνολογίες, η μάθηση στον 21ο αιώνα κλπ., στην εικαστική παιδεία</p> <p>Επιπλέον, οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να λάβουν υπόψη διαφορετικές προσεγγίσεις κατά το σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών τους, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης της τέχνης, και να επικεντρωθούν στις ικανότητες που θα πρέπει να έχουν οι μαθητές/μαθήτριες τους για να διακριθούν στον 21ο αιώνα. Για να επιτύχει τον σκοπό του, το μάθημα περιλαμβάνει αναστοχαστικές πρακτικές και ενθαρρύνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να αναλάβουν τον ρόλο των ερευνητών, των καλλιτεχνών και των σχεδιαστών προγραμμάτων σπουδών.</p>				

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες πρέπει να είναι ικανοί/ικανές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να επιδεικνύουν καλύτερη κατανόηση των σύγχρονων προσεγγίσεων στην ανάπτυξη καλλιτεχνικών προγραμμάτων σπουδών και των ιστορικών καταβολών τους· κριτική ανάλυση και συζήτηση σχετικών αναγνωσμάτων, επιχειρηματολογία σχετικά με την επιρροή και τον ρόλο των διαφόρων σύγχρονων θεωριών στην εικαστική παιδεία, - να επιδεικνύουν καλύτερη κατανόηση των συστατικών ανάπτυξης ενός προγράμματος σπουδών· να αναπτύσσουν καινοτόμες εικαστικές ενότητες υιοθετώντας σύγχρονες προσεγγίσεις, - να επιδεικνύουν γνώση περιεχόμενου και διαισθητική γνώση στην εικαστική παιδεία, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης των υλικών τέχνης, των τεχνικών, των καλλιτεχνών και των έργων τέχνης, - να υιοθετούν διδακτικές προσεγγίσεις που ενσωματώνουν την παιδαγωγική των πολυγραμματισμών και να στοχεύουν στην ανάπτυξη εγκάρσιων δεξιοτήτων των μαθητών/τριών μέσω των εικαστικών τεχνών (δημιουργικότητα, κριτική σκέψη και επίλυση προβλημάτων, επικοινωνία και συνεργασία), και - να επιδεικνύουν αναστοχαστικές πρακτικές στη διδασκαλία και τη μάθηση. 		
<p>Προαπαιτούμενα</p>		<p>Συναπαιτούμενα</p>	
<p>Περιεχόμενο Μαθήματος</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή. Ο αναστοχαστικός εκπαιδευτικός: αναστοχαστικές πρακτικές στην εικαστική παιδεία 2. Σκοποί και κατευθύνσεις στην εικαστική παιδεία 3. Επανεξέταση του προγράμματος σπουδών στο πλαίσιο 4. Τέχνη και κοινωνία: η κοινωνικά εμπλεκόμενη τέχνη 5. Οπτικός πολιτισμός και εικαστική παιδεία 6. Νέες τεχνολογίες και εικαστική παιδεία 7. Η συμβολή των έργων τέχνης στην εικαστική παιδεία 8. Εικαστικές τέχνες και ενσωματωμένο πρόγραμμα σπουδών 		

	<p>9. Κάνοντας επιλογές: η ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών</p> <p>10. Εστιάζοντας στους μαθητές και τις μαθήτριες: η μάθηση στον 21ο αιώνα</p> <p>11. Αξιολόγηση στο πρόγραμμα σπουδών των εικαστικών τεχνών</p> <p>12. Στοχεύοντας στη δημιουργικότητα: το παιδί ως θεατής και παραγωγός εικαστικών τεχνών</p>
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Η μεθοδολογία διδασκαλίας του μαθήματος περιλαμβάνει τρεις βασικές μεθοδολογίες/προσεγγίσεις που σχετίζονται με:</p> <p>α) την εμπειρογνωμοσύνη της διδασκαλίας. Υιοθετεί το μοντέλο 'Pedagogical Content Knowing' (PCKg) για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών, το οποίο επικεντρώνεται στην ανάγκη να παρέχονται διαφορετικά είδη γνώσεων με ολοκληρωμένο τρόπο: παιδαγωγική γνώση, γνώση του γνωστικού αντικείμενου, γνώση των παιδιών, και γνώση του περιβάλλοντος μάθησης,</p> <p>β) τη θεωρία των πολυγραμματισμών. Αγκαλιάζει τις τέσσερις διδακτικές προσεγγίσεις που είναι εγγενείς σε αυτήν την παιδαγωγική/ θεωρία, οι οποίες είναι η Εγκαταστημένη Πρακτική, η Ανοικτή Διδασκαλία, η Κριτική Πλαισίωση και η Μετασχηματισμένη Πρακτική, που μπορούν να οδηγήσουν στην ενίσχυση της εμπειρίας, της εννοιολογικής σκέψης, της ανάλυσης και της εφαρμογής από τον μαθητευόμενο, και</p> <p>γ) μεθοδολογίες εξ αποστάσεως μάθησης. Το μάθημα παραδίδεται στους φοιτητές και στις φοιτήτριες με μέσα ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης όπως εργαλεία επικοινωνίας (π.χ. τηλεδιάσκεψη, ηχοδιάσκεψη και κειμενική διάσκεψη), εργαλεία συνεργασίας (π.χ. φόρουμ συζήτησης, blogs και wikis) και εργαλεία ανάπτυξης περιεχομένου (π.χ. Power Point παρουσιάσεις, σχολιασμένες παρουσιάσεις, πληροφοριακά βίντεο). Σκοπός είναι η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής, της συνεργασίας, της επικοινωνίας και της συμμετοχής. Έτσι, το μάθημα στοχεύει να ικανοποιήσει διαφορετικούς τρόπους μάθησης και να οικοδομήσει μια κοινότητα μαθητευομένων.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Κάθε εβδομάδα δίνονται αρκετά αναγνώσματα για κριτική ανάγνωση, κυρίως άρθρα ή κεφάλαια βιβλίων. Όποτε είναι δυνατόν παρέχονται αναγνώσματα και στα ελληνικά. Κάθε βδομάδα περιέχει παρουσίαση των</p>

βασικών σημείων. Ενδεικτικές αναγνώσματα παρατίθενται στη συνέχεια:

- Babalioutas, D. & Papadopoulou, M. (2007). Teaching Critical Literacy through Print Advertisements: An Intervention with 6th Grade Students (Ages 11-12). *The International Journal of Learning*, 14 (7), 119-127
- Cope, B., & Kalantzis, M. (2009). Multiliteracies. *Pedagogies*, 4, 164-195.
- Emery, L. (Ed.). (2002). *Teaching art in a postmodern world: Theories, teacher reflections and interpretive frameworks*. Common Ground.
- Freedman, K. (2003). *Teaching visual culture: Curriculum, aesthetics, and the social life of art*. Teachers College Press.
- Graham, M. A. (2009). The power of art in multicultural education: The international stories project. *Multicultural Perspectives*, 11(3), 155-161.
- Groenendijk, T., Haanstra, F., & Kárpáti, A. (2018). A new tool for developmental assessment based on the Common European Framework of Reference for Visual Literacy—an international usability study. *International Journal of Education Through Art*, 14(3), 353-378.
- Hamlin, J., & Fusaro, J. (2018). Contemporary Strategies for Creative and Critical Teaching in the 21st Century. *Art Education*, 71(2), 8-15.
- Lawton, P.H. (2016). Teaching for Respect and Understanding of Difference: Social Media and Contemporary Art as Vehicles for Addressing Racism. *Journal of Cultural Research in Art Education (Online)*, 33, 124.
- Marshall, J. (2014). Transforming education through art-centred integrated learning. *Visual Inquiry*, 3(3), 361-376.
- Mills, K. (2006) Critical Framing in a Pedagogy of Multiliteracies. In Rennie, J. (ed.) *Voices, Vibes, Visions: Hearing the Voices, Feeling the Vibes, Capturing the Visions*, Aust. Assoc. for Teaching English/Australian Literacy Educator's Association, Darwin
- O'Donoghue, D., & Berard, M. F. (2014). Six qualities of socially engaged design: Emerging possibilities for K-12 art education programs. *Art Education*, 67(6), 6-10.
- Partnership for 21st Century Learning, (2012). Framework for 21st century

learning. Retrieved from www.p21.org/overview/skills-framework

Pavlou, V. (2020). Art Technology Integration: Digital Storytelling as a Transformative Pedagogy in Primary Education. *International Journal of Art & Design Education*, 39 (1): 195-201

Sanders-Bustle, L. (2018). Socially Engaged Art as Living Form: Activating Spaces and Creating New Ways of Being in a Middle School Setting. *Art Education*, 71(6), 38-44.

Sickler-Voigt, D. C. (2020). *Teaching and Learning in Art Education: Cultivating Students' Potential from Pre-K through High School*. Routledge

Βασιλικοπούλου Μ., Μπολουδάκης Μ., Αράπογλου Ι., Γεωργιακάκης Π., Αλτάνης Ι., & Ρετάλης Σ. (2008). Αποτελέσματα Πιλοτικού Εργαστηρίου Χρήσης Εκπαιδευτικών Ψηφιακών Κόμικς σε Μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημονικής Ένωσης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας για τη διάδοση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση, Πολυχώρος «Απόλλων» Νομαρχίας Πειραιά, 4 & 5 Οκτωβρίου 2008, Πειραιάς, Ελλάδα. Ανακτήθηκε από <http://www.comicstripcreator.org/files/papers/UsingDigitalComics.pdf>

Βροχαρίδου, Α. & Σωτηράκη, Σ. (2010). Προσέγγιση της Τέχνης με τη βοήθεια Διαδραστικού Πίνακα στο Νηπιαγωγείο. Στο Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση», τόμος ΙΙ (σελ. 529-536,) Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Κόρινθος, 23-26 Σεπτεμβρίου 2010. Ανακτήθηκε από http://www.etpe.gr/files/proceedings/26/1286265528_8.pdf

Μαρκίδου, Τ. (2014). Κοινωνικές και (δια)πολιτισμικές αξίες στο μάθημα της εικαστικής αγωγής (σελ. 266-292). Στο Χ. Χατζησωτηρίου & Κ. Ξενοφώντος (επιμ.), *Διαπολιτισμική Εκπαίδευση: προκλήσεις, παιδαγωγικές θεωρήσεις και εισηγήσεις*. Καβάλα: Εκδόσεις Σαΐτά, (OER).

Παλιόκας, Ι. & Δαμιανίδου (2009). Οι διεπαφές λογισμικού ως επέκταση του Εικαστικού χώρου και το Τεχνολογικό Υπόβαθρο της Εικαστικής

	<p>Αγωγής. Στα Πρακτικά του 1ου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου «Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 24-26 Απριλίου, 2009.</p> <p>Παύλου, Β. (2018). <i>Εικαστικές τέχνες και εκπαίδευση. Τα παιδιά ως θεατές και παραγωγοί έργων τέχνης</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη</p> <p>Σαββαΐδου-Καμποροπούλου, Μ. (2013). Η καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης μαθητών Δημοτικού Σχολείου: Η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών. <i>Παιδαγωγικά Ρεύματα στο Αιγαίο, Θεωρείο, 6-7</i>. Ανακτήθηκε από http://www.pre.aegean.gr/revmata/issue-67.html</p> <p>Τσιγγίδου, Σ., Τακουλίδου, Μ. & Βλαχοπούλου, Α. (2014). Η τεχνική stop motion animation στο νηπιαγωγείο: μια πρόταση συνεργασίας νηπίων με διαφορετική μητρική γλώσσα. Στα Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνέδριου Ημαθίας με τίτλο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη διδακτική πράξη» (σελ. 441-451), 4-6 Απριλίου, Νάουσα.</p> <p>Χρηστίδης, Κ. (χ.η.). Εικαστική αγωγή και διαθεματικές δραστηριότητες: Μεθοδολογικά ζητήματα. http://www.edc.uoc.gr/~didgram/PDF/XRISTIDIS.pdf</p> <p>Άρθρα – περιοδικά (ενδεικτικά)</p> <p>Η βιβλιογραφία επικαιροποιείται τακτικά με άρθρα από περιοδικά όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>International Journal of Art and Design in Education</i> • <i>International Journal of Education through Art</i> • <i>Art Education</i> • <i>Studies in Art education</i>
Αξιολόγηση	<p>Οι φοιτητές/φοιτήτριες αξιολογούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (50%) και στο τέλος του εξαμήνου (50%).</p> <p><u>Συνεχής αξιολόγηση (50%):</u></p> <p>Για να αξιολογηθεί κατά πόσον οι φοιτητές/τριες επιτυγχάνουν τα μαθησιακά αποτελέσματα, υιοθετούνται διάφορες μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>A. Συμμετοχή σε φόρουμ συζήτησης όπου οι φοιτητές/τριες</p>

	<p>αλληλεπιδρούν και επιδεικνύουν κριτική ανάγνωση σύγχρονων θεωριών στην εικαστική αγωγή 10%</p> <p>Β. Ανάπτυξη πορτοφολίου. Οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν ένα αναστοχαστικό εικαστικό ημερολόγιο (το οποίο περιλαμβάνει εικόνες και κείμενο) όπου επιδεικνύουν βαθιά και αναστοχαστική εμπλοκή με τη μάθηση τους 30%</p> <p>Γ. Ομαδική εργασία: οι φοιτητές/φοιτήτριες σχεδιάζουν ένα σχέδιο μαθήματος βασισμένο στον αντίστροφο σχεδιασμό και τη σύγχρονη εικαστική πρακτική 10%</p> <p><u>Τελική αξιολόγηση (50%):</u></p> <p>Τελικές εξετάσεις</p>
Γλώσσα	Ελληνική